

Rozkład materiału z dwustopniowym planem wynikowym – klasa 6

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O grafice						
1. Sztuka od kuchni. Jak powstaje dzieło graficzne – kolejne etapy. / „Labirynt – zaskakujące ślady różnych materiałów” lub „Drzewa. Bukiety kwiatów” (odbitki)	I.1 I.5 II.1 II.4 II.6	- kopia - powielenie - grafika - grafik - kreska - matryca - odbitka (rycina) - prasa graficzna - druk, nakład - druk wypukły, drzeworyt, linoryt, dłuto - druk wklęsły, miedzioryt, akwaforta, rylec - druk płaski, litografia, kredka litograficzna, tusz litograficzny - grafika warsztatowa (artystyczna) - grafika użytkowa (projektowa), plakat, ilustracja, komiks - grafika komputerowa - martwa natura - abstrakcja	- podręcznik: 1. <i>Przypomnienie wiadomości o grafice</i>, s. 6–7 - reprodukcje dzieł graficznych z podręcznika i wybranych źródeł - zdjęcia lub ekspozycje: przykłady płyt graficznych, narzędzi do grafiki, mała prasa graficzna, zdjęcia pracowni graficznej, artyści grafika przy pracy - wybrane książki, plakaty, komiksy - wystawa <i>Bardzo różnie i bardzo dobrze</i>. Grafiki z kolekcji Zachęty Zachęta Narodowa Galeria Sztuki 2018/19 - karta pracy: <i>Odbitka graficzna</i>	- pogadanka - prezentacja reprodukcji - rozmowa nauczająca - ćwiczenie plastyczne: odblaski unikatowe z przekrojonych warzyw, materiałów o zróżnicowanej fakturze - podsumowanie, ekspozycja prac (praca indywidualna, zbiorowa)	- orientacyjne określanie źródeł powstawania i cech grafiki jako dziedziny sztuki - orientacyjna znajomość materiałów, narzędzi i technik graficznych - orientacyjne określanie podziału pracy grafika na dwa etapy, oryginału w grafice - orientacyjne określanie cech druku wypukłego, wklęsłego, płaskiego - orientacyjne rozpoznawanie, jakimi technikami zostały wykonane oglądane dzieła - stworzenie prostej kompozycji, odblaski unikatowej z przekrojonych warzyw oraz innych materiałów o bogatej fakturze	- precyzyjne określanie różnych źródeł powstawania grafiki jako dziedziny sztuki i jej związków z innymi dziedzinami plastyki na płaszczyźnie - dokładne określanie, dobra znajomość i rozumienie znaczenia dwuetapowego procesu twórczego (tworzenie matrycy i odblaski), sposobu tworzenia odblaski, oryginału w grafice, określanie liczby oryginalnych dzieł z jednej matrycy, zauważanie różnic w zakresie pojęcia oryginału w grafice w stosunku do innych dziedzin plastyki - dobra znajomość materiałów, narzędzi i technik graficznych, rozumienie podziału technik graficznych na druk wklęsły, płaski i wypukły - trafne rozpoznawanie dzieł graficznych wykonanych różnymi technikami na podstawie występujących w nich kresek i plam - stworzenie oryginalnej, wieloelementowej odblaski unikatowej – kompozycji kwiatowej powstałej w wyniku odbicia przekrojonych warzyw i innych materiałów o zróżnicowanej fakturze

AUTOR: Beata Mikulić

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
2. Druk wypukły. / „Świat dinozaurów” (odbitki z materiałów o zróżnicowanej fakturze) lub „Spacer do parku” (odbitki z płytki gipsowej lub korkowej)	I.1 I.5 II.1 II.6	- grafika - kreska - druk, nakład - prasa - matryca (płyta graficzna) - odbitka (rycina) - druk wypukły, drzeworyt, linoryt, gipsoryt, korkoryt - dłuto - krajobraz	- podręcznik: 2. <i>Drzeworyt, linoryt, gipsoryt</i>, s. 8–10 - reprodukcje dzieł graficznych druku wypukłego z podręcznika i wybranych źródeł - zdjęcia lub eksponaty: materiały i narzędzia do wykonania druku wypukłego, zdjęcia prasy graficznej - schemat druku wypukłego - karta pracy: <i>Odbitka graficzna</i> - albumy, ryciny przedstawiające dinozaury	- pogadanka - praca z tekstem - rozmowa nauczająca - prezentacja reprodukcji - ćwiczenie plastyczne: odbliski z materiałów o zróżnicowanej fakturze lub odbliski z gipsu, korka - prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	- orientacyjne określanie specyfiki grafiki i druku wypukłego, technik i narzędzi stosowanych do druku wypukłego - opisywanie wybranego dzieła graficznego druku wypukłego w uproszczony sposób - orientacyjne porównywanie druku wypukłego z innymi rodzajami druku - tworzenie z pamięci i wyobraźni kompozycji techniką druku wypukłego z materiałów o zróżnicowanej fakturze, niewielkiej liczby elementów, schematycznych formach - tworzenie kilkuelementowej kompozycji graficznej techniką gipsorytu lub korkorytu	- dokładne, precyzyjne określanie specyfiki grafiki i druku wypukłego, dobra znajomość technik i narzędzi stosowanych do druku wypukłego - opisywanie różnych dzieł graficznych druku wypukłego przy zauważaniu jego specyfiki i charakterystycznych dla niego środków wyrazu artystycznego - porównywanie wielu cech grafik druku wypukłego z innymi rodzajami druku w grafice artystycznej na podstawie oglądanych reprodukcji - tworzenie oryginalnej, bogatej, złożonej kompozycji techniką druku wypukłego z materiałów o zróżnicowanej fakturze, o dużym zróżnicowaniu i ciekawym doborze struktury faktur, wykazywanie się kreatywnością i wyobraźnią podczas wykonywania pracy - tworzenie oryginalnej kompozycji gipsorytu lub korkorytu ciekawie oddającej temat, wykorzystującej możliwości techniki (różnicowanie kresek, kontrasty walorowe)
3. Druk wklęsły. / „W gąszczu roślin – traw, kwiatów, zbóż” „Kreskowe, kropkowe abstrakcje” (odbitki z płyt styropianowych)	I.1 I.5 II.1 II.6	- grafika, druk - prasa graficzna - matryca (płyta graficzna), odbliska - druk wklęsły (miedzioryt, ceratoryt) - rylec (igła grawerska) - kreska, szrafowanie - florystyka - abstrakcja	- podręcznik: 3. <i>Miedzioryt, ceratoryt</i> s. 11–13 - wybrane reprodukcje dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego z podręcznika i wybranych źródeł	- pogadanka - prezentacja reprodukcji - praca z tekstem - rozmowa nauczająca - ćwiczenie plastyczne: barwne odbliski z płytki styropianowej uzupełnione pastelami suchymi	- orientacyjna znajomość dwuetapowego procesu powstawania dzieł graficznych - orientacyjne określanie techniki druku wklęsłego, rodzaju matrycy i stosowanych narzędzi, porównywanie jej z drukiem wypukłym - proste opisywanie dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego - wykonanie prostej kompozycji o tematyce roślinnej lub abstrakcyjnej	- dobra znajomość dwuetapowego procesu powstawania dzieł graficznych - dokładne określanie techniki druku wklęsłego, rodzaju matrycy, stosowanych narzędzi, porównywanie rodzajów matrycy, sposobu tworzenia odbliski, narzędzi, wyglądu kresek, sposobu tworzenia plam na płycie i odbliskach

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		dodatkowo: • suchoryt (sucha igła)	• zdjęcia lub eksponaty: prasa graficzna, rylce, płytki metalowe • schemat druku wklęsłego • karta pracy: <i>Warsztat graficzny</i>	• prezentacja i omówienie prac uczniów(praca indywidualna, lub grupowa, zbiorowa)	techniką druku wklęsłego na płytce styropianowej uzupełnionej pastelami suchymi	• ciekawe, rozbudowane opisywanie dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego • wykonanie oryginalnej, złożonej kompozycji o tematyce roślinnej lub abstrakcyjnej techniką druku wklęsłego na płytce styropianowej uzupełnionej pastelami suchymi
4.* O akwafortie i litografii. Oglądamy znane dzieła graficzne, Albumik o twórczości znanego grafika lub opis i rysunkowa interpretacja wybranego dzieła graficznego *po lekcji możliwość przeprowadzenia lekcji powtórzeniowej 27(4A)	I.1 I.5 II.1 II.6 III.4 III.5 III.8	• grafika, grafik • druk • prasa graficzna • akwaforta • matryca (płyta graficzna), odbitka • druk wklęsły (techniki ryte, techniki trawione) • kreska, szrafowanie • litografia • druk płaski • kredka litograficzna, tusz litograficzny	• podręcznik: <i>4. Akwaforta i litografia</i> , s. 14–18 • reprodukcje przedstawiające wybrane dzieła graficzne A. Dürera, Rembrandta, F. Goi (akwaforty) oraz artystów polskich K. Sichulskiego, W. Pruszkowskiego, L. Wyczółkowskiego, S. Wyspiańskiego (litografie) • albumy z reprodukcjami dzieł graficznych wykonanych technikami akwaforty i litografii • schematy druku wklęsłego trawionego (akwaforty) oraz druku płaskiego	• pogadanka • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: albumik, plakat lub gazetka o A. Dürerze, Rembrandcie, F. Goi, szkice na podstawie wybranych grafik • prezentacja ćwiczeń (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• orientacyjna znajomość dwuetapowego procesu powstawania grafiki • orientacyjne określanie technik druku wklęsłego, specyfiki wykonywania akwaforty jako trawionej techniki druku wklęsłego • opisywanie grafik wykonanych techniką akwaforty oraz litografii w krótki i prosty sposób • wykonanie prostego albumiku, plakatu lub gazetki na temat twórczości wybranego grafika, łączenie tekstu, form graficznych i ilustracji, posługiwanie się informacjami z wybranych źródeł	• dobra znajomość dwuetapowego procesu powstawania grafiki • dobra znajomość i precyzyjne określanie technik druku wklęsłego, dokładne określanie etapów, czynności podczas wykonywania akwaforty – trawionej techniki druku wklęsłego • dokładne, ciekawe opisywanie dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego (wygląd kresek, sposób tworzenia plam, kompozycja) oraz druku płaskiego, przede wszystkim litografii • wykonanie ciekawego albumiku, plakatu lub gazetki na temat twórczości wybranego grafika, odpowiednie łączenie ciekawie opracowanego tekstu z dobrze dobranymi elementami graficznymi, ilustracjami i ciekawymi szkicami • umiejętne posługiwanie się informacjami zawartymi w różnych źródłach, wybieranie istotnych wiadomości z publikacji książkowych i internetu

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
			• zdjęcia artystów podczas wykonywania akwafort i litografii • komputer z dostępem do internetu • Jerzy Werner, <i>Podstawy technologii malarstwa i grafiki</i>, Warszawa–Kraków 1985 • Słownik szkolny. <i>Malarze, rzeźbiarze, architekci</i>, Warszawa 1993 (artyści europejscy) • karta pracy: <i>Warsztat graficzny</i> Uwaga: po cyklu lekcji o grafice można zorganizować wycieczkę do pracowni artysty grafika lub pracowni graficznej w pobliskim ośrodku kultury			

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O świetle w dziele sztuki						
5. O walorze. / „Światła latarni morskiej na morzu”, „Światła w nocnym pejzażu na wsi i w mieście”, „Światła samochodów w nocy” lub „Portret jak czarno-białe zdjęcie”	I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.6 III.4 III.5	- walor barwy, walor plamy - jasność barwy, jasność plamy - słaby walor - mocny walor - nasycenie barwy, nasycenie plamy - pejzaż - portret	- podręcznik: 5. <i>O walorze</i>, s. 20–23 - reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł przedstawiające dzieła czarno-białe i kolorowe o zróżnicowanym walorze - zdjęcia nocnych pejzaży - reprodukcja barwna i czarno-biała znanego obrazu - karta pracy: <i>Gama walorowa</i>	- pogadanka - prezentacja reprodukcji i zdjęć - rozmowa nauczająca - ćwiczenie - ćwiczenie plastyczne: rysunek, miękkim ołówkiem lub mozaika z czarno-białych gazet - prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	- znajomość i orientacyjne określanie pojęcia waloru, jasności i nasycenia barwy - zauważanie niektórych różnic walorowych, jasności i nasycenia barw podczas oglądania zdjęć oraz czarno-białych i barwnych reprodukcji dzieł - stosowanie zróżnicowanego waloru w prostej kompozycji czarno-białej lub mozaice z czarno-białych gazet	- dobra znajomość i precyzyjne określanie pojęcia waloru, porównywanie waloru różnych barw, określanie związku waloru z jasnością i nasyceniem barwy, porównywanie jasności i nasycenia różnych barw - zauważanie i dokładne określanie różnic walorowych, jasności, nasycenia barwy podczas oglądania zdjęć oraz czarno-białych i barwnych reprodukcji dzieł - celowe posługiwanie się zróżnicowaniem walorowym w oryginalnej pod względem formy plastycznej i pomysłu kompozycji – rysunku miękkim ołówkiem lub mozaice z gazet, wykorzystywanie możliwości wybranej techniki pracy
6. Świat trójwymiarowy. Jak pokazać płaskie kształty, a jak przestrzenne formy? / „Martwa natura – warzywa i owoce, naczynia na stole”	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 II.1 II.6	- walor - plama - stopniowanie waloru (osłabianie i wzmacnianie) - cieniowanie, światłocień - jasność barwy, nasycenie barwy - twardy i miękki modelunek światłocieniowy - wąska gama kolorystyczna, akcent kolorystyczny	- podręcznik: 6. <i>Świat trójwymiarowy</i>, s. 24–28 - reprodukcje z podręcznika, albumów, innych źródeł, w których widać różnice walorowe światłocienia i cieniowania - owoce, warzywa, naczynia kuchenne, duży brystol lub tkanina do ułożenia	- pogadanka - praca tekstem - prezentacja reprodukcji - rozmowa nauczająca - ćwiczenie plastyczne: wycinanka z kolorowego papieru i praca suchymi pastelami - prezentacja i omówienie prac uczniów (praca	- orientacyjne określanie pojęcia waloru, stopniowania waloru, cieniowania, światłocienia - określanie prostych związków cieniowania i światłocienia z przedstawianiem przestrzenności przedmiotów na płaszczyźnie w obrazach i rysunkach - uproszczone wyjaśnianie pojęć miękkiego i twardego modelunku, kontrastów walorowych w przedstawianiu przedmiotów na płaszczyźnie - zauważanie światłocienia cieniowania, modelunku światłocieniowego	- precyzyjne określanie pojęcia waloru, stopniowania waloru, cieniowania, światłocienia - określanie związków i znaczenia światłocienia i cieniowania dla przedstawiania przestrzenności przedmiotów na płaszczyźnie w obrazach i rysunkach - precyzyjne wyjaśnianie pojęć miękkiego i twardego modelunku, kontrastów walorowych w przedstawianiu przedmiotów na płaszczyźnie - zauważanie światłocienia, cieniowania, modelunku światłocieniowego w dziełach

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		- kompozycja zamknięta i otwarta - martwa natura	martwej natury i stworzenia tła • lampka biurowa • karty pracy: <i>Gama walorowa, Światłocień</i>	indywidualna, zbiorowa)	w wybranych, niektórych częściach dzieł malarskich i rysunkowych • tworzenie prostej kompozycji martwej natury z plam barwnych bez modelunku w formie wycinanki oraz nawiązującej do niej prostej, barwnej kompozycji martwej natury z zastosowaniem cieniowania pastelami suchymi, próba określania związku różnic walorowych z kierunkiem światła padającego w rysunku	malarskich i rysunkowych o zróżnicowanej formie i tematyce • tworzenie oryginalnej kompozycji martwej natury z plam barwnych bez modelunku w formie wycinanki oraz nawiązującej do niej oryginalnej kompozycji martwej natury, z owoców i codziennych przedmiotów z zastosowaniem cieniowania pastelami suchymi, trafne określanie związku różnic walorowych z kierunkiem światła padającego w rysunku
7. Światło w rzeźbie. / „Pola, lasy, rzeki – widok z lotu ptaka”. „W puszczy – drzewa, rośliny, zwierzęta” (reliefy)	I.1 I.4 I.5 II.1 II.3 II.6 III.5	- walor - światłocień - faktura - bryła - rzeźba - płaskorzeźba (relief) - krajobraz	- podręcznik: 7. <i>Światło w rzeźbie</i>, s. 29–30 - zdjęcia przedstawiające wybrane rzeźby i płaskorzeźby w mocnym oświetleniu pogłębiającym efekty światłocieniowe z podręcznika i wybranych źródeł - latarka lub lampka biurowa - aparatus fotograficzny, np. cyfrowy - karta pracy: <i>Światłocień</i>	- pogadanka - ćwiczenie - prezentacja reprodukcji - praca z tekstem - ćwiczenie plastyczne: barwny lub biały relief z papieru o zróżnicowanej fakturze - prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	- orientacyjne określanie znaczenia faktury i światłocienia w rzeźbie i płaskorzeźbie o zróżnicowanej formie, orientacyjna znajomość wpływu światła na pogłębianie różnic walorowych w kształtowaniu bryły - omawianie wybranej rzeźby lub płaskorzeźby, w której charakter bryły wydobywany jest przez światło (orientacyjne określanie jej faktury, kształtów, linii) - tworzenie prostego białego lub wielobarwnego reliefu z papieru kolorowego i innych materiałów o zróżnicowanej fakturze przedstawiającego krajobraz z lotu ptaka - tworzenie prostej monochromatycznej kompozycji reliefu przedstawiającego puszcę	- dokładne określanie znaczenia faktury i światłocienia w rzeźbie i płaskorzeźbie o zróżnicowanej formie, dobra znajomość wpływu światła na pogłębianie różnic walorowych w kształtowaniu bryły - omawianie kilku rzeźb o zróżnicowanych tematach, z różnych materiałów, w których charakter bryły jest wydobywany przez światło (określanie różnic faktury, kształtów, linii) - tworzenie oryginalnego białego lub wielobarwnego reliefu z papieru kolorowego i innych materiałów o zróżnicowanej fakturze - tworzenie oryginalnej wieloelementowej monochromatycznej kompozycji reliefu przedstawiającego drzewa, rośliny i zwierzęta w puszczy

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O przestrzeni w obrazie						
8. Najstarsze opowiadania o świecie i przestrzeni. Jak przedstawić to, co bliżej, i to, co dalej, w układzie rzędowym, pasowym i kulisowym. / Współczesna opowieść w układzie pasowym	I.1 I.2 I.4 I.5 II.1 II.2 II.6 III.5	- przestrzeń - układ rzędowy - kompozycja, układ pasowy - układ kulisowy	- podręcznik: 8. <i>Układ rzędowy, pasowy i kulisowy</i>, s. 32–35 - reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł, w których widoczne są różne sposoby przedstawienia przestrzeni	- pogadanka - prezentacja reprodukcji - praca z tekstem - rozmowa nauczająca - ćwiczenie plastyczne: kompozycja pastelami olejnymi lub kredkami akwarelowymi z konturem cienkopisem - prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	- orientacyjna znajomość najstarszych sposobów przedstawiania przestrzeni w obrazach, na płaszczyźnie, orientacyjne określanie ich znaczenia dla ukazywania trójwymiarowości świata na płaszczyźnie - rozumienie i orientacyjne precyzowanie pojęć: układ rzędowy, pasowy, kulisowy - omawianie na prostych przykładach niektórych zasad poznanych sposobów przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie - tworzenie schematycznych szkiców ilustrujących przedstawianie obiektów w układzie, rzędowym, pasowym, kulisowym - tworzenie uproszczonej kompozycji pasowej na wybrany temat współczesny	- dobra znajomość najstarszych sposobów przedstawiania przestrzeni w obrazach, na płaszczyźnie, dobra znajomość ich znaczenia dla ukazywania trójwymiarowości świata na płaszczyźnie - dobre rozumienie i precyzowanie pojęć: układ rzędowy, pasowy, kulisowy - omawianie zasad poznanych rodzajów przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie na różnych przykładach - tworzenie szkiców trafnie ilustrujących przedstawianie obiektów i przestrzeni w układzie rzędowym, pasowym, kulisowym - tworzenie przemyślanej, oryginalnej kompozycji pasowej, trafnie ilustrującej wybraną tematykę współczesną
9. Perspektywa linearna. Przestrzeń i bryły w perspektywie linearnej. / „Fantastyczne miasto robotów” lub „Wycieczka w autobusie”	I.1 I.2 I.4 I.5 II.1 II.6 III.5	- przestrzeń - perspektywa linearna - perspektywa żabia - perspektywa z lotu ptaka - perspektywa centralna - perspektywa boczna - perspektywa ukośna - linia horyzontu, (horyzont malarski) - punkt zbiegu	- podręcznik: 9.–10. <i>Perspektywa linearna</i>, s. 36–41 - wybrane z podręcznika i innych źródeł reprodukcje dzieł z widoczną perspektywą linearną - duże kartonowe pudełko, przedmiot o kształcie walca - drewniany manekin	- pogadanka - prezentacja reprodukcji i materiału ilustracyjnego - praca z tekstem - rozmowa nauczająca - ćwiczenie plastyczne: rysunek węgłem lub miękkim ołówkiem albo praca barwna kredkami	- orientacyjne określanie zasad perspektywy linearnej - orientacyjne określanie sposobu przedstawiania przestrzeni w perspektywie centralnej i bocznej, żabiej i z lotu ptaka, obserwowanie skrótów perspektywicznych, linii horyzontu, punktu zbiegu linii - zauważanie i opisywanie niektórych cech perspektywy linearnej w omawianych dziełach - tworzenie prostej kompozycji rysunkowej czarno-białej lub barwnej, w której zastosowane są częściowo	- dobra znajomość zasad perspektywy linearnej jako sposobu przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie - dokładne określanie sposobu przedstawiania przestrzeni w perspektywie centralnej i bocznej, żabiej i z lotu ptaka, wnikliwe obserwowanie skrótów perspektywicznych, linii horyzontu, punktu zbiegu linii - zauważanie i opisywanie wielu istotnych cech perspektywy linearnej w omawianych dziełach

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		• światłocien, twardy modelunek światłocieniowy • pejzaż • wnętrze dodatkowo: • skróty perspektywiczne	• karty pracy: <i>Bryła w przestrzeni – jakie mamy widoki, Perspektywa – gdzie to się zbiega?</i>	• ołówkowymi lub pastelami suchymi • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa)	zasady perspektywy linearnej (perspektywa centralna) i elementy światłocienia	• tworzenie ciekawej wieloelementowej kompozycji rysunkowej czarno-białej lub barwnej, w której w konsekwentny i przemyślany sposób zostały zastosowane zasady perspektywy linearnej (perspektywa centralna) i wykorzystany światłocien
10. Perspektywa linearna. Zaskakujące skróty. / Projekt zamkowej komnaty, sali tronowej w perspektywie ukośnej i bocznej	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.5	• przestrzeń • perspektywa linearna • perspektywa żabia • perspektywa z lotu ptaka • perspektywa centralna • perspektywa boczna • perspektywa ukośna • linia horyzontu (horyzont malarski) • światłocien • twardy modelunek światłocieniowy • wnętrze dodatkowo: • skróty perspektywiczne • perspektywa aksonometryczna	• podręcznik 9.–10. <i>Perspektywa linearna</i> s. 36–41 • reprodukcje dzieł ukazujących przestrzeń w perspektywie bocznej i ukośnej z podręcznika i wybranych źródeł • schematy sześciątów w perspektywie aksonometrycznej wojskowej i kawalerskiej • zdjęcia wybranych wnętrz pałacowych <i>Uwaga: po lekcjach o perspektywie linearnej wskazane przeprowadzenie dodatkowej lekcji plenerowej, szkicowania przestrzeni, np. ulicy, alejki w parku w perspektywie</i>	• pogadanka • prezentacja reprodukcji i materiału ilustracyjnego • rozmowa nauczająca • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: praca barwna kredkami akwarelowymi lub pastelami olejnymi • prezentacja i omówienie prac • (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa)	• orientacyjne określanie zasad perspektywy linearnej • orientacyjne określanie sposobu przedstawiania przestrzeni w perspektywie centralnej i bocznej, ukośnej, żabiej i z lotu ptaka, • zwrócenie uwagi na znaczenie umiejscowienia linii horyzontu • obserwowanie umiejscowienia punktów zbiegu linii na horyzoncie w perspektywie bocznej i ukośnej • zauważanie i opisywanie niektórych zasad perspektywy linearnej w wybranych dziełach malarskich, rysunkowych, rysunkowych • tworzenie prostej rysunkowej kompozycji barwnej ukazującej wnętrze pałacu z orientacyjnie, częściowo zastosowanymi zasadami perspektywy linearnej, w ujęciu bocznym lub ukośnym	• dobra znajomość zasad perspektywy linearnej jako sposobu przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie • dokładne określanie sposobu przedstawiania przestrzeni w perspektywie centralnej i bocznej, ukośnej, żabiej i z lotu ptaka • dobre rozumienie znaczenia linii horyzontu w perspektywie linearnej • dokładne określanie znaczenia i usytuowania punktów zbiegu linii na horyzoncie w perspektywie bocznej i ukośnej • zauważanie i dokładne opisywanie zasad perspektywy linearnej w wybranych dziełach malarskich, rysunkowych, graficznych • tworzenie ciekawej, złożonej kompozycji barwnej ukazującej wnętrze pałacu zgodnie z zasadami perspektywy linearnej, w ujęciu bocznym lub ukośnym

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
			karta pracy: <i>Blisko, dalej, najdalej</i>			
11. O perspektywie powietrznej. / „Mgły w górach, nad morzem, nad polami i w lesie. Kolorowa i błękitna przestrzeń – jak powietrze zmienia barwy w przestrzeni”	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 II.1 II.6 III.4 III.5	- przestrzeń - perspektywa powietrzna - plama - barwy chłodne - krajobraz	- podręcznik: 11. <i>Perspektywa powietrzna</i>, s. 42–43 - reprodukcje dzieł malarskich z podręcznika i innych źródeł, w których widoczna jest perspektywa powietrzna - półprzezroczysta kalka techniczna A3 - duże zdjęcia gór, krajobrazów, malarstwa pejzażowego z albumów - karta pracy: <i>Perspektywa – dal spowita w błękit</i>	- pogadanka - prezentacja reprodukcji i materiału ilustracyjnego - rozmowa nauczająca - praca z tekstem - ćwiczenie plastyczne: praca pastelami suchymi lub kredkami akwarelowymi/akwarelami - prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	- orientacyjne określanie zasad perspektywy powietrznej i jej znaczenia - wskazywanie niektórych cech perspektywy powietrznej w wybranym obrazie - tworzenie prostej kompozycji pejzażowej, w której zastosowane są elementy perspektywy powietrznej - posługiwanie się techniką rysowania suchymi pastelami albo kredkami akwarelowymi lub akwarelami w pracy plastycznej	- dokładne określanie zasad perspektywy powietrznej i jej znaczenia dla przedstawienia głębi w obrazie, wyjaśnianie przyczyn zmiany kolorystyki obiektów w miarę oddalenia od oka widza - wskazywanie sposobu zastosowania perspektywy powietrznej w dziełach malarskich o zróżnicowanym charakterze - tworzenie oryginalnej kompozycji pejzażowej, w której dla pokazania przestrzeni zastosowana została perspektywa powietrzna - wykorzystywanie różnych możliwości techniki rysowania pastelami suchymi albo kredkami akwarelowymi lub akwarelami w tworzonej pracy plastycznej
12.* Perspektywa malarska i plany. / „Cztery pory roku – świat widziany przez ptaki, liście, krople deszczu, śnieżyńki” * po lekcji możliwość	I.1 I.3 I.4 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.4 III.5	- przestrzeń - plany obrazu - perspektywa kulisowa - perspektywa malarska - krajobraz - barwy ciepłe, barwy chłodne	- podręcznik, 12. <i>Perspektywa malarska i plany w obrazie</i>, s. 44–46 - reprodukcje dzieł malarskich z podręcznika i innych źródeł, w których widoczne są: perspektywa	- pogadanka - praca tekstem - prezentacja reprodukcji - rozmowa nauczająca	- orientacyjne określanie znaczenia planów w ukazywaniu przestrzeni w obrazie oraz ich związku z układem kulisowym - orientacyjne określanie znaczenia kolorów przedmiotów w ukazywaniu przestrzeni w perspektywie malarskiej - orientacyjne określanie znaczenia temperatury barw przedmiotów w perspektywie malarskiej	- precyzyjne określanie znaczenia planów w ukazywaniu przestrzeni w obrazie oraz ich związku z układem kulisowym - dokładne określanie znaczenia kolorów przedmiotów w ukazywaniu przestrzeni w perspektywie malarskiej - znajomość i dokładne określanie związku temperatury barw przedmiotów z ich umiejscowieniem w przestrzeni w perspektywie malarskiej

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
przeprowadzenia lekcji powtórzeniowej 28 (12A)			kulisowa, plany obrazu, perspektywa malarska • kilka sznurków o długości 1,5–2 m	• ćwiczenie plastyczne: kompozycja pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi z kolażem z kolorowego papieru • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• stworzenie prostej kompozycji barwnej przedstawiającej pory roku, w której przestrzeń ukazana jest za pomocą planów i perspektywy malarskiej • posługiwanie się wybraną techniką (pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi oraz kolażem)	• stworzenie wybraną techniką oryginalnej, interesującej pod względem formy plastycznej kompozycji barwnej ukazującej pory roku, w której przestrzeń ukazana została za pomocą planów i perspektywy malarskiej (pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi z kolażem)
Zainspiruj się przeszłością						
13. Co w sztuce zmienia się w ciągu wieków? Co pozostaje podobne? Jak artyści przedstawiali świat, jak wyglądały dzieła w różnych okresach? / Oś czasu. „Moja podróż w czasie” lub „Wehikuł czasu” – praca inspirowana wybranym	II.2 II.4 III.4 III.5 III.6	• antyk, sztuka antyczna • średniowiecze, sztuka średniowieczna • sztuka nowożytna • renesans • barok • klasycyzm • ideał piękna • artysta • twórczość • dzieła sztuki • muzea • bezpośredni kontakt z dziełami sztuki • pośredni kontakt z dziełami sztuki • oryginał	• podręcznik: 13. <i>Podróż w czasie</i> , s. 48–50 • reprodukcje charakterystycznych dzieł z podręcznika i wybranych źródeł ilustrujących przemiany dzieł w sztuce w sztuce antycznej, średniowiecznej, nowożytnej (kompozycje o podobnych tematach np. przedstawiające człowieka)	• pogadanka • prezentacja zdjęć i reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: • podsumowanie, prezentacja, omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• orientacyjne określanie ram czasowych sztuki antycznej, średniowiecznej i nowożytnej oraz epok i okresów w sztuce nowożytnej • orientacyjne określanie kolejności, czasu trwania poszczególnych epok w sztuce • orientacyjne określanie niektórych form i tematów dzieł na podstawie przypomnienia wybranych dzieł antycznych, średniowiecznych, współczesnych, próby obserwowania wspólnych cech dzieł wybranych epok m.in. obserwowania przemian ideału piękna poznanych wcześniej epok • orientacyjne określanie znaczenia roli artysty	• dokładne określanie ram czasowych sztuki antycznej, średniowiecznej i nowożytnej oraz epok i okresów w sztuce nowożytnej • precyzyjne określanie kolejności, czasu trwania poszczególnych epok w sztuce • dokładne określanie wybranych form tematów i dzieł na podstawie na podstawie przypomnienia wybranych dzieł antycznych, średniowiecznych, współczesnych, obserwowanie cech wspólnych i odrębnych dzieł wybranych epok m.in. obserwowanie i wskazywanie przemian ideału piękna poznanych wcześniej epok • precyzyjne określanie i rozumienie znaczenia roli artysty w wybranych okresach w sztuce • rozumienie różnorodnego znaczenia roli artysty

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
dziełem sztuki dawnej		- reprodukcja dodatkowo: - kopia - replika - plagiat - pastisz			- ogólne rozumienie znaczenia pośredniego i bezpośredniego znaczenia kontaktu ze sztuką - tworzenie uproszczonej kompozycji osi czasu przedstawiającej następujące po sobie epoki okresy w sztuce lub pojazdu przenoszącego w wybrany okres w historii	tworzenie precyzyjnej, estetycznej oryginalnej kompozycji osi czasu przedstawiającej następujące po sobie epoki, okresy w sztuce lub pojazdu przenoszącego w wybrany okres w historii w otoczeniu przestrzeni inspirowanej charakterystycznymi dziełami sztuki
Statycznie czy dynamicznie?						
14. Harmonia i symetria porządkują kompozycje malarskie i rzeźbiarskie. O spokoju, harmonii, proporcjach i symetrii kompozycji nie tylko w sztuce renesansowej. / Różne tematy dzieł „zamknięte w trójkącie”. Scenka wpisana w trójkąt – występ artystów na scenie lub zabawa	I.1 I.2 I.4 II.1 II.6 III.4 III.5 III.6	- renesans - sztuka antyczna - harmonia - umiąg - idealizacja - symetria - statyka - kompozycja statyczna, symetryczna, zamknięta - równowaga - proporcje - perspektywa linearna - sceny mitologiczne - sceny sakralne (religijne) - malarstwo - rzeźba - posąg - kontrapost - architektura - klasycyzm - sztuka współczesna - wideo-art	- podręcznik: 14.–15. <i>Spokój i harmonia</i> s. 52–61 - reprodukcje dzieł antycznych, renesansowych, klasycystycznych z podręcznika i wybranych źródeł ilustrujące zagadnienia statyki, umiagu, symetrii, kompozycji w trójkącie z podręcznika i wybranych źródeł - wybrane kadry z filmów Billa Viola - papierowa taśma remontowa - drewniany manekin (dodatkowo)	- pogadanka - prezentacja reprodukcji - praca z tekstem - prezentacja reprodukcji - rozmowa nauczająca - ćwiczenie - ćwiczenie plastyczne: kompozycje techniką mieszaną: pastele suche, malarstwo plakatówkami, kolaż z kolorowego papieru - prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	- orientacyjna znajomość cech sztuki renesansowej jako ponownego odkrycia sztuki antycznej - orientacyjne określanie znaczenia niektórych wybranych cech dzieł renesansowych - orientacyjne określanie tematyki i cech kompozycji renesansowych dzieł malarskich i rzeźbiarskich wybranych twórców - orientacyjne określanie znaczenia sztuki renesansowej jako inspiracji do powstania wybranych dzieł współczesnych - tworzenie prostej zamkniętej, kompozycji barwnej wpisanej w trójkąt, przedstawiającej występ na scenie lub zabawę, wykorzystanie niektórych możliwości techniki pastelii suchych w pracy plastycznej	- dokładne określanie cech, charakteru sztuki renesansowej jako ponownego odkrycia, kontynuacji i rozwinięcia sztuki antycznej - dokładne określanie, rozumienie znaczenia istotnych cech dzieł renesansowych m.in. harmonii, spokoju, umiagu, idealizacji - precyzyjne określanie tematyki poruszanej przez wybranych artystów renesansowych, bardzo dobra znajomość cech kompozycji renesansowych kompozycji malarskich i rzeźbiarskich oraz określanie środków plastycznych służących do ich uzyskiwania - odkrywanie znaczenia sztuki renesansowej jako bogatego źródła inspiracji twórców współczesnych - tworzenie oryginalnej zamkniętej kompozycji barwnej wpisanej w trójkąt, przedstawiającej występ na scenie lub zabawę, wykorzystywanie różnorodnych możliwości techniki pastelii suchych

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
15. Jak rytm i symetria porządkują formy budowli i plany miast. / Renesansowy plan miasta z rynkiem. Plany budowli	I.1 I.2 II.1 II.6 III.4 III.5 III.6	• harmonia, umiar • symetria • rytm • statyka • proporcje • idealizacja • renesans • klasycyzm • architektura, • założenie urbanistyczne • zamek, pałac • łuki • kolumny	• podręcznik: 14.–15. <i>Spokój i harmonia</i> s. 52–61 • zdjęcia wybranych budowli renesansowych, klasycystycznych z podręcznika i wybranych źródeł • plany Zamościa (dawne i współczesne) • plany współczesnych miast	• pogadanka • prezentacja reprodukcji • praca z tekstem • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: kolaż, szkic kredkami akwarelowymi z konturem lub monotypia graficzna • podsumowanie i omówienie prac (praca indywidualna, zbiorowa)	• orientacyjne określanie cech sztuki renesansowej, klasycystycznej, w tym dzieł rzeźbiarskich oraz architektury jako kontynuacji sztuki antycznej • orientacyjne określanie cech renesansowych, klasycystycznych kompozycji rzeźbiarskich i architektonicznych oraz dzieł współczesnych do nich nawiązujących • orientacyjne określanie cech renesansowych założeń urbanistycznych • tworzenie prostego rysunkowego, barwnego planu miasta inspirowanego założeniami renesansowymi lub planu techniką monotypii graficznej	• precyzyjne określanie cech sztuki renesansowej, klasycystycznej, w tym formy i nawiązań dzieł rzeźbiarskich oraz architektonicznych do sztuki antycznej, oraz inspirowania się antykiem w sztuce współczesnej • dokładne określanie cech renesansowych, klasycystycznych kompozycji rzeźbiarskich i architektonicznych oraz dzieł współczesnych do nich nawiązujących • dobra znajomość i określanie cech renesansowych założeń urbanistycznych na przykładzie Zamościa • tworzenie ciekawego, oryginalnego, rysunkowego, barwnego planu miasta (z wyróżnionymi planami niektórych budowli) inspirowanego założeniami renesansowymi lub techniką monotypii graficznej
16. Przedstawianie ruchu w sztuce barokowej i późniejszej. Co potęguje dynamikę, wrażenie ruchu w kompozycjach? / Poruszanie się ludzi (kompozycja po przekątnej). Siły i zjawiska przyrodnicze – światło, ruch i odgłosy	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.5 III.6	• dynamika, ruch • kompozycja dynamiczna • silne kontrasty światłocieniowe • silne kontrasty barwne, kontrastowa kolorystyka • ekspresja • bogactwo, przepych, teatralność • ekspresja • sceny religijne • sceny mitologiczne • sceny batalistyczne	• podręcznik: 16.–17. <i>Dynamiczniej, proszę!</i> s. 62–76 • reprodukcje dzieł barokowych, romantycznych i współczesnych, o zróżnicowanej tematyce, w których jest kompozycja dynamiczna • z podręcznika i wybranych źródeł • zdjęcia gwałtownych zjawisk	• pogadanka • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • praca z tekstem • dyskusja • ćwiczenie plastyczne: praca malarska plakatówkami, praca techniką mieszaną • podsumowanie, prezentacja i omówienie prac	• orientacyjne określanie cech kompozycji dynamicznej w malarstwie, rzeźbie • określanie i wskazywanie niektórych cech kompozycji dynamicznych na przykładzie malarskich, rzeźbiarskich dzieł barokowych, późniejszych, współczesnych oraz dzieł innych dziedzin m.in. filmowych • udział w dyskusji o możliwościach przedstawiania ruchu na obrazach i rzeźbie, orientacyjne określanie, co pozwala pokazać ruch poprzez porównanie z niektórymi środkami wykorzystywanymi do przedstawiania spokoju, statyki	• precyzyjne określanie cech kompozycji dynamicznej w malarstwie, rzeźbie, wskazywanie środków plastycznych służących do uzyskiwania wrażenia ruchu, zmienności, dynamiki w kompozycji • określanie i wskazywanie wielu charakterystycznych, istotnych cech kompozycji dynamicznych na przykładzie różnorodności malarskich, rzeźbiarskich dzieł barokowych mitologicznych, religijnych, późniejszych obrazów historycznych i batalistycznych, pejzaży oraz współczesnych scen rodzajowych m.in. w filmach

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		• sceny historyczne • sceny rodzajowe • pejzaże • okres baroku, sztuka barokowa • malarstwo barokowe • malarstwo romantyczne, romantyzm • malarstwo historyczne XIX w. • sztuka współczesna	przyrodniczych (np. burzy, zawiei śnieżnej, wichury)	(praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• tworzenie prostej kompozycji malarskiej lub kompozycji techniką mieszaną przedstawiającej szybki ruch, ludzi w trakcie uprawiania sportu oraz przedstawianie w prosty sposób siły, dynamiki gwałtownych zjawisk przyrodniczych	• aktywny udział w dyskusji o możliwościach przedstawiania ruchu w malarstwie i rzeźbie, precyzyjne określanie, jakie środki plastyczne wykorzystywane są do pokazania ruchu, dynamiki, zmienności poprzez porównanie z niektórymi środkami plastycznymi wykorzystywanymi do przedstawiania statyki, spokoju • tworzenie oryginalnej kompozycji malarskiej lub wykonanej techniką mieszaną trafnie przedstawiającej szybki ruch, ludzi w trakcie uprawiania sportu oraz wykazywanie się kreatywnością podczas przedstawiania gwałtownych zjawisk przyrodniczych
17. Dynamika w architekturze barokowej i współczesnej. / „Fantastyczne dynamiczne budowle – kryształowe miasto lub budowle o płynnych kształtach”	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 II.1 II.6 III.4 III.5	• dynamika, ruch • kompozycja dynamiczna, układ dynamiczny, silne kontrasty • światłocieniowe, silne kontrasty barwne • kontrasty linii, kierunków • ekspresja • bogactwo, przepych • okres baroku, sztuka barokowa • sztuka rokokowa • architektura barokowa • architektura współczesna	• podręcznik: 16.–17. <i>Dynamicznej, prościej!</i> s. 62–76 • zdjęcia rzeźby, architektury barokowej, rokokowej i współczesnej o dynamicznej kompozycji, dominujących ostrych lub obłych kształtach z podręcznika i wybranych źródeł • zdjęcia kryształów • zdjęcia krajobrazów z elementami	• pogadanka • prezentacja reprodukcji i zdjęć • rozmowa nauczająca • praca z tekstem • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: praca techniką kolażu pastele olejne, papier kolorowy, tapety, gazety • podsumowanie i omówienie prac (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• orientacyjne określanie cech kompozycji dynamicznej w rzeźbie i architekturze • orientacyjne określanie środków plastycznych stosowanych do tworzenia nieużytkowych i użytkowych kompozycji przestrzennych • proste omawianie pod względem dynamicznego charakteru formy niektórych cech wybranych elementów kompozycji rzeźbiarskich, dekoracji rzeźbiarskich, wnętrz budowli, fasad budowli • tworzenie prostej kompozycji techniką kolażu przedstawiającej fantastyczne dynamiczne budowle o ostrych lub obłych, płynnych zarysach inspirowane architekturą barokową i współczesną	• precyzyjne określanie istotnych cech kompozycji dynamicznej w rzeźbie i architekturze • dokładne precyzowanie środków plastycznych stosowanych do tworzenia nieużytkowych i użytkowych kompozycji przestrzennych • trafne, dokładne omawianie pod względem dynamicznego charakteru formy cech, wybranych elementów kompozycji rzeźbiarskich, dekoracji rzeźbiarskich, wnętrz budowli, fasad budowli • tworzenie oryginalnej, złożonej kompozycji techniką kolażu przedstawiającej fantastyczne dynamiczne budowle współczesną o ostrych lub

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		- rzeźba barokowa, rokokowa - architektura sakralna, mieszkalna, użyteczności publicznej - dekoracja rzeźbiarska - kompozycje architektoniczno-rzeźbiarskie - rzeźba sakralna, rzeźba portretowa, posąg	o łagodnych, płynnych kształtach (np. pagórki, zakola rzek)			obłych zarysach inspirowane architekturą barokową i współczesną
Kim jest artysta?						
18. Artysta badaczem. Po-dziw dla piękna i potęgi natury. / Badamy kolory i kształty. Krople i ziarnapiasku, promienie światła. Obserwacja przemian w czasie, przemijanie – piękno młodości i starości	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.5 III.6	- artysta - twórca - rzemieślnik - naśladowca - badacz - obserwacja - natura - realizm - piękno - brzydota - szkic - portret - sfumato - pejzaż - kompozycja - światłocien - sztuka renesansowa - sztuka barokowa - sztuka XIX w.	- podręcznik: 18.–19. <i>Artysta badaczem</i> s. 78–83 - reprodukcje dzieł malarskich, które powstały w wyniku wnikliwej obserwacji natury - reprodukcje portretów renesansowych, barokowych, współczesnych przedstawiających ludzi w różnym wieku z podręcznika i wybranych źródeł - autoportrety wybranych malarzy z różnych okresów w życiu np. Rembrandta - lupa	- pogadanka - prezentacja materiału ilustracyjnego - praca z tekstem - rozmowa nauczająca - ćwiczenie - ćwiczenie plastyczne: pastele olejne lub suche - podsumowanie i omówienie prac (praca indywidualna, zbiorowa)	- orientacyjne określanie roli i zadań artysty oraz wskazywanie znaczenia obserwacji, inspirowania się naturą i badania jej zasad podczas tworzenia na przykładzie wybranego dzieła poznane-go artysty - orientacyjne rozumienie znaczenia obserwacji świata, przemian przedstawianych osób, przedmiotów w czasie w twórczości wybranych artystów renesansowych, barokowych, XIX w. i współczesnych - tworzenie prostych kompozycji barwnych inspirowanych naturą oraz problematyką przemijania	- precyzyjne określanie zmieniającej się roli i zadań artysty w wybranych okresach w sztuce, wskazywanie znaczenia obserwacji, inspirowania się naturą i badania jej zasad oraz dokładne omawianie tego na wybranych przykładach dzieł i postaw-artystów (Dürer, Leonardo da Vinci, Rembrandt, Wyczółkowski) - bardzo dobre rozumienie różnorodnego znaczenia obserwacji świata, przemian przedstawianych przedmiotów w czasie w twórczości wybranych artystów renesansowych, barokowych, XIX w. i współczesnych - tworzenie oryginalnych barwnych kompozycji rysunkowych i malarskich ściśle związanych z obserwacją natury oraz problematyką przemijania

AUTOR: Beata Mikulić

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
19. Artysta badaczem – określanie i badanie zasad. / Abstrakcja z losowo rozrzucanych kształtów	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 II.1 II.6 III.4	• artysta • twórca • rzemieślnik • naśladowca natury • badacz, obserwator, obserwacja natury • natura • eksperyment, doświadczenie • współpraca, współdziałanie • abstrakcja • akcja plastyczna	• podręcznik: 18.–19. <i>Artysta badaczem</i> s. 78–83 • reprodukcje wybranych dzieł, dokumentacja fotograficzna wybranych współczesnych działań plastycznych badających zjawiska naukowe, mechanizmy społeczne z podręcznika i wybranych źródeł	• pogadanka • prezentacja reprodukcji i materiału ilustracyjnego • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: wycinanka lub praca flamastrami • prezentacja, podsumowanie i omówienie prac (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• orientacyjne określanie zmieniającej się roli artysty jako obserwatora natury oraz jako badacza zasad rządzących wybranymi zdarzeniami w wybranych okresach w historii i współcześnie • uproszczone opisywanie roli artysty – twórcy współczesnego dzieła, w którym ten bada wybrane zasady • tworzenie techniką wycinanki prostej kompozycji abstrakcyjnej z wybranych figur zakomponowanych w sposób losowy	• dobra znajomość i określanie zmieniającej się roli artysty jako obserwatora natury, badacza w wybranych okresach w historii oraz współcześnie jako wnikliwego badacza zjawisk, zasad rządzących wybranymi zdarzeniami prowadzącymi do stworzenia abstrakcyjnego obrazu lub akcji • opisywanie roli artysty – twórcy współczesnego dzieła, w którym ten bada wybrane zasady matematyczne lub zjawiska socjologiczne • tworzenie techniką wycinanki złożonej, oryginalnej kompozycji abstrakcyjnej powstającej z wybranych figur zakomponowanych w sposób losowy, dokładne zaplanowanie etapów wykonania pracy
20.* Artysta iluzjonistą, czyli daj się oszukać! Wejście w świat artysty. Gra i zabawa artysty z widzem. Zasady gry, sposób tworzenia iluzji. / „Kolorowe kałuże i kamienie na chodniku, zaskakujące przeszkody” *po lekcji możliwość przeprowadzenia lekcji powtórzeniowej 29 (20A)	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 II.1 II.6 III.4 III.5	• artysta • twórca • wyobraźnia • kreacja • iluzja • iluzjonizm • malarstwo iluzjonistyczne • sztuka barokowa • sztuka rokokowa • sztuka współczesna • street art	• podręcznik: 20.–21. <i>Artysta iluzjonistą, czyli daj się oszukać!</i> s. 84–89 • reprodukcje barokowego malarstwa iluzjonistycznego z podręcznika i wybranych źródeł • zdjęcia wybranych rzeźb rokokowych • przykłady dzieł współczesnych łączących się ściśle z otaczającą rzeczywistością m.in. street artu	• pogadanka • prezentacja materiału ilustracyjnego • praca z tekstem • ćwiczenie plastyczne: projekt malarski makieta pracy o charakterze street artu • dyskusja • podsumowanie i omówienie prac plastycznych (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• orientacyjna znajomość roli artysty jako kreatora dzieł stanowiących iluzyjne uzupełnienie rzeczywistości • orientacyjna znajomość cech malarstwa iluzjonistycznego • orientacyjna znajomość wybranych dzieł z różnych okresów wiernie, w fotograficzny sposób naśladujących rzeczywistość i łączących się z nią • uczestniczenie w dyskusji o postawach i roli artysty • tworzenie prostej kompozycji street artu łączącej się z rzeczywistością i ją uzupełniającej	• dobra znajomość roli artysty jako kreatora różnorodnych dzieł stanowiących iluzyjne uzupełnienie rzeczywistości • dobra znajomość cech malarstwa iluzjonistycznego • dobra znajomość wybranych dzieł z różnych okresów wiernie, w fotograficzny sposób naśladujących rzeczywistość i łączących się z nią • aktywny udział w dyskusji o postawach i roli artysty • tworzenie oryginalnej kompozycji street artu ściśle, iluzyjnie łączącej się z rzeczywistością i ciekawie i zaskakująco ją uzupełniającej

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Sztuka na wyciągnięcie ręki						
21. Bogactwo ornamentu – Jak powstaje i czego się składa ornament? Czyli o potrzebie ozdabiania i dekorowania w sztuce i życiu codziennym. Kropki, kreski, małe wzorki i zawijasy – najmniejsze części ornamentu. Jak rozrasta się ornament?	I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.6 III.2 III.4 III.5 III.6	• dekoracja, • motyw, motyw zdobniczy motyw dekoracyjny • ornament • stylizacja • rozeta • wić roślinna • liść akantu • plecionka • rocaille • motywy abstrakcyjne, geometryczne • kompozycja rytmiczna • kompozycja otwarta	• podręcznik: 22.–23. <i>Bogactwo ornamentu</i> s. 90–93 • przykłady ornamentów inspirowanych różnymi elementami krajobrazu przyrodniczego z podręcznika i wybranych źródeł • zdjęcia ornamentów dekoracyjnych związanych z różnymi dziedzinami sztuki • ornamenty charakterystyczne dla najbliższej okolicy, regionu <i>Uwaga: po przeprowadzeniu lekcji warto zaplanować wycieczkę do skansenu, muzeum sztuki ludowej, pracowni ludowego artysty w celu poznania bogactwa ornamentów najbliższej okolicy</i>	• pogadanka • prezentacja materiału ilustracyjnego • rozmowa nauczająca • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: praca flamastrami, markerami, ołówkiem lub wybranymi kredkami • podsumowanie, prezentacja i omówienie prac (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• orientacyjne określanie natury jako inspiracji do powstawania ornamentów wykorzystywanych do dekoracji różnych przedmiotów życia codziennego • orientacyjne określanie czasu, miejsca i kręgu kulturowego, w których powstał przedmiot na podstawie dekorującego go ornamentu • tworzenie uproszczonych ornamentów z najmniejszych rytmicznie powtarzających się motywów lub niepowtarzalnego ornamentu w miarę spójnego pod względem stylistycznym	• precyzyjne określanie różnych stylizowanych elementów natury (roślin, zwierząt, detali krajobrazu często uproszczonych do form geometrycznych i/lub abstrakcyjnych) jako inspiracji do tworzenia motywów zdobniczych wykorzystywanych do dekoracji różnych przedmiotów życia codziennego • dokładne określanie czasu, miejsca powstania i kręgu kulturowego, w których powstał przedmiot na podstawie dekorującego go ornamentu • tworzenie oryginalnego, złożonego, bogatego ornamentu z najmniejszych rytmicznie powtarzających się motywów lub niepowtarzalnego, bogatego ornamentu spójnego pod względem stylistycznym

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
22. Wśród meandrow rzeki, w gęstwinie gałązek, liści i listeczków, kwiatów, zwierząt, czyli o popularności różnych ornamentów w historii. / Projekty wzorzystych tkanin – geometryczne oraz roślinne i zwierzęce wzory	I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.6 II.7 III.4 III.5	• dekoracja • motyw, motyw zdobniczy, motyw dekoracyjny • ornament • stylizacja • rozeta, wić roślinna • liść akantu • plecionka • rocaille • motywy abstrakcyjne, geometryczne • ornamenty malarskie, rzeźbiarskie • kompozycja rytmiczna • kompozycja otwarta	• podręcznik: 22.–23. <i>Bogactwo ornamentu</i> s. 90–93 • zdjęcia ornamentów związanych z różnymi dziedzinami sztuki, sztuką ludową i sztuką ludów pierwotnych z podręcznika i wybranych źródeł • projekty wzorów na tkaninach • wzorzyste tkaniny (eksponaty lub zdjęcia)	• pogadanka • prezentacja materiału ilustracyjnego • praca z tekstem • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: pastele olejne lub farby plakatowe, praca techniką mieszaną • podsumowanie, prezentacja i omówienie prac plastycznych (praca indywidualna, grupowa zbiorowa)	• orientacyjne określanie znaczenia prostych form naturalnych jako źródła inspiracji do tworzenia różnorodnych ornamentów • orientacyjne określanie znaczenia i wykorzystywania we wzornictwie i projektowaniu ornamentów ludów pierwotnych innych kultur, rodzimej sztuki ludowej • orientacyjna znajomość związków ornamentów z niektórymi dziedzinami sztuki i technikami plastycznymi (ornamenty rzeźbione, malowane, haftowane) • orientacyjne wskazywanie związku ornamentu z kompozycją rytmiczną i otwartą • wykorzystywanie samodzielnie wymyślonego prostego ornamentu geometrycznego, roślinnego, zwierzęcego w projektowaniu tkaniny (prosta kompozycja rytmiczna, otwarta)	• dokładne określanie znaczenia prostych form naturalnych jako źródła inspiracji do tworzenia różnorodnych ornamentów i motywów • trafne, precyzyjne określanie znaczenia i wykorzystywania we wzornictwie i projektowaniu ornamentów ludów pierwotnych innych kultur, rodzimej sztuki ludowej • dobra znajomość związków różnorodnych ornamentów z wieloma dziedzinami sztuki i różnymi technikami plastycznymi (ornamenty rzeźbione, malowane, haftowane) • trafne wskazywanie częstego związku ornamentu z kompozycją rytmiczną i otwartą, określanie innych kompozycji ornamentów • wykorzystywanie samodzielnie wymyślonego oryginalnego ornamentu geometrycznego, roślinnego, zwierzęcego w projektowaniu tkaniny jako złożonej kompozycji rytmicznej i otwartej
23. Moda i proporcje sylwetki na przykładzie barokowej i rokokowej mody. / Jak w pięknej sukni mogła bawić się mała królowa?	I.1 I.2 I.3 I.5 II.6 II.7 III.4 III.5 III.6	• moda • stroje, ubiory • suknia barokowa i rokokowa (fortugał, kryza) • mantylka • moda barokowa, stroje barokowe • moda rokokowa, stroje rokokowe	• podręcznik: 24.–25. <i>Nie szata zdobi człowieka, ale... jak cię widzisz, tak cię pisać</i> s. 94–103 • przykłady strojów barokowych i rokokowych, w stylu empire widocznych na znanych obrazach	• pogadanka • prezentacja reprodukcji i materiału ilustracyjnego • praca z tekstem • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: kompozycja przestrzenna	• ogólne rozumienie związku mody, strojów jako jednej z form sztuki użytkowej ze stylem panującym w sztuce • orientacyjne określanie związku proporcji sylwetki, rozmiarów strojów i fryzur w modzie kobiecej na zróżnicowanych przykładach strojów i fryzur barokowych, rokokowych i empire	• rozumienie różnorodnych związków i oddziaływań mody, strojów jako jednej z form sztuki użytkowej ze stylem panującym w sztuce • dokładne określanie związku proporcji sylwetki, rozmiarów części strojów oraz fryzur w modzie kobiecej na zróżnicowanych przykładach strojów i fryzur barokowych, rokokowych i empire • określanie znaczenia i specyfiki dawnych strojów męskich ze szczególnym

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Niezwykła suknia z kryzą i wachlarzem		- moda w stylu empire, stroje w stylu empire - polski strój szlachecki (żupan, kontusz, kołpak, pas kontuszowy, karabela, buty) - peruka, koafiura - stylizacja - kreatorzy mody, projektanci mody - sztuka użytkowa	- reprodukcje obrazów z widocznym polskim strojem szlacheckim - zdjęcia współczesnych strojów inspirowanych barokowymi i rokokowymi z pokazów mody, zdjęcia kostiumów teatralnych <i>Historia fryzur z zarysem historii stroju europejskiego</i>, Wyd. Studio sztuki	- z różnych materiałów) - podsumowanie, omówienie i prezentacja prac (praca indywidualna, zbiorowa, grupowa)	- orientacyjne określanie specyfiki dawnych strojów męskich ze szczególnym zwróceniem uwagi na polski strój szlachecki - orientacyjne określanie estetycznej i społecznej funkcji i znaczenia stroju na wybranych przykładach dawnej mody kobiecej i męskiej - projektowanie i tworzenie modelu kompozycji bogatej, dekoracyjnej, barwnej sukni na stelażu inspirowanej modą barokową i rokokową ze zróżnicowanych materiałów ekologicznych i innych	- zwróceniem uwagi na polski strój szlachecki - dokładne określanie i rozumienie estetycznej i społecznej funkcji i znaczenia stroju na wybranych przykładach dawnej mody kobiecej i męskiej, odzwierciedlanie pozycji społecznej w formie i atrybutach stroju - projektowanie i tworzenie oryginalnego modelu kompozycji bogatej, dekoracyjnej, barwnej sukni z kryzą i wachlarzem na odpowiednim stelażu inspirowanej modą barokową, rokokową lub empire ze zróżnicowanych materiałów ekologicznych i innych
24. Język mody językiem porozumienia między ludźmi. Opowiadanie o sobie i pozycji społecznej poprzez strój. / Oficjalnie czy na luzie – szal i krawat zmieniają strój. Moje marzenia, upodobania, pasje „na głowie” – zabawna fryzura, nakrycie głowy opowiadające	I.1 I.2 I.3 I.5 II.6 II.7 III.4 III.5 III.6	- moda - stroje, ubiory - suknia barokowa i rokokowa (fortugał, kryza) - mantylka - moda barokowa, stroje barokowe - moda rokokowa, stroje rokokowe - moda w stylu empire, stroje w stylu empire - polski strój szlachecki (żupan, kontusz kołpak, pas kontuszowy, karabela, buty) - peruka	- podręcznik: 24.–25. <i>Nie szata zdobi człowieka, ale... jak cię widzisz, tak cię piszą</i> s. 94–103 - barokowe, rokokowe stroje i fryzury z podręcznika i wybranych źródeł - wybrane barokowe i rokokowe budowle i wnętrza - zdjęcia z pokazów mody i pokazów fryzur - karykatury z wybranych źródeł	- pogadanka - prezentacja materiału ilustracyjnego - praca z tekstem - rozmowa nauczająca i dyskusja - ćwiczenie plastyczne: prace pastelami, markerami, kredkami akwarelowymi z konturem - podsumowanie, prezentacja i omówienie prac (praca indywidualna, zbiorowa)	- orientacyjne, ogólne rozumienie estetycznego, użytkowego i społecznego znaczenia mody jako obrazu pozycji społecznej - wskazywanie ogólnych związków mody ze stylem panującym w sztuce - ogólne rozumienie dawnej mody jako źródła inspiracji dla współczesnych projektantów - ogólne rozumienie znaczenia fryzur jako dopełnienia ubioru ukazującego pozycję społeczną oraz elementu korygującego proporcje sylwetki - tworzenie kompozycji prostych, istotnych dodatków (szala, krawata) uzupełniających i zmieniających charakter współczesnego ubioru	- precyzyjne rozumienie estetycznego, użytkowego i społecznego znaczenia mody jako obrazu pozycji społecznej, stanowiska, funkcji społecznej, stanu majątkowego - wskazywanie różnorodnych związków mody z kulturą, okresem w historii, stylem panującym w sztuce na przykładzie mody barokowej, rokokowej, empire - rozumienie różnorodnych oddziaływań i wpływów mody dawnej na współczesną jako źródła inspiracji, pomysłów do przetwarzania wybranych elementów strojów historycznych we współczesnej modzie kreowanej przez największych projektantów

AUTOR: Beata Mikulić

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
o mnie... z przy- mrużeniem oka		• koafiura • stylizacja • kreatorzy mody, projektanci mody • portret • karykatura, autokarykatura • sztuka użytkowa	• <i>Historia fryzur z zarysem historii stroju europejskiego</i>, Wyd. Studio sztuki • lustro, lusterko		• tworzenie projektu i modelu fryzury i/lub nakrycia głowy z atrybutami odzwierciedlającymi zainteresowania, marzenia jako forma współczesnego nawiązania do baroku i rokoka	• dobre rozumienie znaczenia fryzur jako istotnego dopełnienia ubioru ukazującego pozycję społeczną, ilustrującego osobiste przeżycia, poprzez rozmiary korygującego proporcje sylwetki narzucanej przez modne stroje w okresie baroku, rokoka, empire • tworzenie kompozycji oryginalnych istotnych dodatków (szala, krawata) uzupełniających i zmieniających charakter współczesnego ubioru • tworzenie oryginalnego projektu i modelu fryzury i/lub nakrycia głowy z trafnie dobranymi i ciekawie zakomponowanymi atrybutami odzwierciedlającymi zainteresowania, marzenia jako forma współczesnego nawiązania do baroku i rokoka
25. Znaczenie ogrodów. / Ogrodowa geometria – ogród z osi. Nastrój i tajemniczość angielskiego ogrodu – budowla, rzeźba ukryta wśród drzew	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 II.1 II.6 II.7 III.4 III.5 III.6	• architektura zieleni • architektura krajobrazu • ogród • park • założenie parkowo-ogrodowe • rezydencja, willa, pałac • ogród barokowy, ogród francuski (kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna, kompozycja zamknięta)	• podręcznik: 26.–27 <i>Pamiętajcie o ogrodach</i> s. 104–110 • zdjęcia wybranych zespołów parkowo – ogrodowych • zdjęcia ogrodów barokowych, angielskich, zen z podręcznika i wybranych źródeł • zdjęcia parkowych budowli ogrodowych <i>Uwaga: po lekcji wskazana wycieczka do najbliższego parku, zespołu</i>	• pogadanka • prezentacja reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca; kolaż, pastele suche lub olejne, akwarele • ćwiczenie plastyczne • podsumowanie, prezentacja i omówienie prac (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• rozumienie ogólnego znaczenia ogrodu i parku jako miejsc odpoczynku, historycznie związanych z pałacem, budowlą mieszkalną • orientacyjne rozumienie podporządkowania sposobu tworzenia ogrodów i parków zasadom architektonicznego kształtowania przestrzeni • dokonywanie prostych porównań zasadniczych cech ogrodów barokowych, angielskich, wschodnich związanych z filozofią zen, ogrodów współczesnych • tworzenie prostych planów dwóch znacząco różniących się od siebie założeń ogrodowych (ogrodu barokowego i ogrodu angielskiego) w formie kolażu i pracy malarskiej farbami akwarelowymi, pastelami suchymi lub olejnymi	• rozumienie różnorodnego znaczenia ogrodu i parku jako miejsc odpoczynku, przestrzeni uprawy roślin historycznie związanych z pałacem, rezydencją, willą, budowlą mieszkalną, wskazywanie różnych rodzajów ogrodów • dobre rozumienie podporządkowania sposobu tworzenia ogrodów i parków zasadom architektonicznego kształtowania przestrzeni z wykorzystaniem elementów natury – roślin • dokonywanie różnorodnych porównań charakterystycznych cech ogrodów barokowych, angielskich, wschodnich związanych z filozofią zen, ogrodów współczesnych m.in. pod względem ogólnych założeń kompozycyjnych, sposobu kształtowania zieleni, budowli ogrodowych

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		- ogród angielski, ogród krajobrazowy (kompozycja dynamiczna, kompozycja otwarta) - fontanna, oczko wodne - budowle ogrodowe - oranżeria - altana - ruiny - ogród zen, ogród japoński (kompozycja statyczna, zasada równowagi w kompozycji)	parkowo-ogrodowego			tworzenie oryginalnych ciekawych planów znacząco różniących się od siebie założeni ogrodowych (ogrodu barokowego i ogrodu angielskiego) w formie kolażu i pracy malarskiej mieszanej farbami akwarelowymi, pastelami suchymi lub olejnymi
26. *Harmonia, spokój wschodnich ogrodów. / Współczesne kwiatowe rzeźby i zielone ściany, ogrody zen *po lekcji możliwość przeprowadzenia lekcji powtórzeniowej 30 (26A)	I.1 I.2 I.3 I.5 II.3 II.6 II.7 III.5 III.6	- architektura zieleni - architektura krajobrazu - ogród - park - założenie parkowo-ogrodowe - rezydencja - willa - pałac - ogród barokowy, ogród francuski (kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna, kompozycja zamknięta) - ogród angielski, ogród krajobrazowy	- podręcznik: 26.–27. <i>Pamiętajcie o ogrodach</i> s. 104–110 - zdjęcia wybranych ogrodów w stylu francuskim i angielskim, zen, ogrodów współczesnych, zielonych ścian, rzeźb z kwiatów z wybranych źródeł (np. Jeff Koons <i>Puppy</i>, Bilbao)	- pogadanka - praca z tekstem - prezentacja materiału ilustracyjnego - rozmowa nauczająca - ćwiczenie - ćwiczenie plastyczne: prace rysunkowe oraz kompozycje półprzestrzenne i przestrzenne z gotowych materiałów - podsumowanie, prezentacja i omówienie prac (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	- ogólne rozumienie idei ogrodu jako miejsca odpoczynku i łączności z naturą stworzonego w przemyślany sposób - rozumienie idei harmonii, równowagi spokoju wschodnich ogrodów zen, porównywanie ich z ideą poznanych ogrodów europejskich wybranych okresów w sztuce - projektowanie i tworzenie prostych kompozycji przestrzennych związanych z ogrodami żywych i/lub sztucznych roślin i kwiatów, wykonanie makiety ogrodu w stylu zen	- dobre rozumienie idei ogrodu jako miejsca odpoczynku i łączności z naturą stworzonego w przemyślany sposób zgodnie z zasadami tworzenia przestrzennej kompozycji architektonicznej - dobre rozumienie idei harmonii, równowagi, spokoju harmonii wschodnich ogrodów zen, porównywanie ich z ideą poznanych rodzajów ogrodów europejskich wybranych okresów w sztuce (baroku, klasycyzmu, romantyzmu), zauważanie różnic, podobieństw, związków między nimi - projektowanie i tworzenie oryginalnych, zaskakujących kompozycji przestrzennych związanych z ogrodami z żywych i/lub sztucznych roślin i kwiatów, wykonanie ciekawej makiety ogrodu w stylu zen

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		(kompozycja dynamiczna, kompozycja otwarta) • fontanna • oczko wodne • budowle ogrodowe • oranżeria • altana • ruiny • ogród zen, ogród japoński (kompozycja statyczna, zasada równowagi w kompozycji)				
Lekcje powtórzeniowe						
27. (4A)* Powtórzenie wiadomości o grafice. Drzewo grafiki – podziały grafiki, rodzaje druku i techniki *możliwość realizacji po lekcji 4	I.1 I.2 I.3 I.5 II.3 III.4 III.5	• grafika • grafik • kreska, szrafowanie • matryca (płyta graficzna) • odbitka (rycina) • powielenie • prasa graficzna • druk, nakład • druk wypukły, drzeworyt, linoryt, gipsoryt, dłuto • druk wklęsły, miedzioryt, ceratoryt, akwaforta, rylec (igła grawerska)	• podręcznik: 1. <i>Przypomnienie wiadomości o grafice</i> s. 6–7; 2. <i>Drzeworyt, linoryt, gipsoryt</i> s. 8–10; 3. <i>Miedzioryt, ceratoryt</i> s. 11–13; 4. <i>Akwaforta i litografia</i> s. 14–18 • reprodukcje, zdjęcia rycin z podręcznika i wybranych źródeł	• rozmowa nauczająca • prezentacja reprodukcji • praca z tekstem • ćwiczenie plastyczne: rysunkowy szkic barwny lub czarno-biały • sprawdzian • podsumowanie, omówienie prac, utrwalenie powtarzanego materiału • (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• orientacyjne rozumienie dwuetapowego procesu powstawania grafiki i równorzędnej wartości wszystkich odbitek jako oryginałów • orientacyjne określanie grafiki jako dziedziny sztuki związanej z drukiem, ogólna znajomość podziału grafiki na artystyczną i użytkową oraz komputerową • ogólne rozumienie pojęć matryca, odbitka, druk, nakład oraz określanie ich związku z technikami graficznymi	• precyzyjne rozumienie i określanie specyfiki grafiki jako jedynej dziedziny sztuki, w której proces powstawania dzieł jest dwuetapowy i wszystkie powstające odbitki mają wartość oryginalnych dzieł sztuki • dokładne określanie szerokiego zakresu grafiki jako dziedziny sztuki związanej z drukiem, dobra znajomość podziału grafiki jako dziedziny sztuki na artystyczną i użytkową oraz komputerową • dobre rozumienie i precyzowanie pojęć matryca, odbitka, druk, nakład oraz określanie ich ścisłego związku z technikami graficznymi

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		- druk płaski, litografia, monotypia, tusz litograficzny, kredka litograficzna - dodatkowo: - grafika artystyczna (warsztatowa) - grafika projektowa (użytkowa) np. ilustracja, plakat (materiał klasy 4) - grafika komputerowa (materiał klasy 7)	- zdjęcia wyposażenia pracowni grafika, narzędzi do grafiki, materiałów, z których są wykonane płyty graficzne - tekst sprawdzianu nr 1 <i>O grafice</i>		- orientacyjna znajomość i dokonywanie orientacyjnego podziału technik graficznych na druk wklęsły, wypukły i płaski, orientacyjna znajomość rodzajów płyt graficznych, charakterystycznych narzędzi, sposobów wykonania matryc określonymi technikami graficznymi - znajomość niektórych artystów wykonujących grafiki określonymi technikami - tworzenie uproszczonej kompozycji w formie drzewa (mapy pamięci) prezentującego główne podziały, specyfikę grafiki oraz zasadnicze techniki graficzne druku wypukłego, wklęsłego i płaskiego - ogólna znajomość specyfiki, (rozwiązanie sprawdzianu o grafice w zakresie podstawowym)	- dobra znajomość i dokonywanie dokładnego podziału na druk wklęsły, wypukły i płaski, znajomość rodzajów płyt graficznych, charakterystycznych narzędzi, sposobów wykonywania matryc określonymi technikami graficznymi, wyglądu odbitek, środków plastycznych charakterystycznych dla prac wykonanych poszczególnymi technikami - dobra znajomość wybranych artystów posługujących się technikami graficznymi druku wypukłego, wklęsłego i płaskiego, omawianie wybranych dzieł, rozumienie i omawianie specyficznych środków plastycznych zastosowanych w grafikach wykonanych poszczególnymi technikami - tworzenie ciekawej pod względem plastycznym kompozycji w dokładny sposób prezentującej główne podziały, specyfikę grafiki oraz różnorodne techniki graficzne druku wypukłego, wklęsłego i płaskiego - bardzo dobra znajomość grafiki (rozwiązanie wszystkich zadań ze sprawdzianu o grafice)
28 (12A)* Powtórzenie wiadomości o świetle w dziełach sztuki i sposobach przedstawiania przestrzeni w obrazach. /	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 II.1 II.6 III.4	- walor, mocny walor barwy, słaby walor barwy - plama - bryła - faktura - stopniowanie waloru (osłabianie, wzmacnianie)	podręcznik: 5. <i>O walorze s. 20–23</i>; 6. <i>Świat trójwymiarowy s. 24–28</i>; 7. <i>Światło w rzeźbie s. 29–30</i>; 8. <i>Układ rzędowy, pasowy i kulisowy s. 32–35</i>;	- prezentacja reprodukcji i rozmowa nauczająca - praca tekstem - ćwiczenie plastyczne: szkice kolorystyczne - sprawdzian	- orientacyjne rozumienie słabego i mocnego waloru barwy, plamy barwnej, porównywanie waloru niektórych barw i plam barwnych - orientacyjne rozumienie pojęcia waloru, światłocienia i cieniowania dla przedstawiania przestrzenności przedmiotów w dziełach sztuki na płaszczyźnie	dobre rozumienie i dokładne określanie słabego mocnego waloru barwy, plamy barwnej, precyzyjne porównywanie barw, plam barwnych o słabym i mocnym walorze

AUTOR: Beata Mikulić

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Ten sam temat w różnym świetle i w przestrzeni przedstawianej w różny sposób * możliwość realizacji po lekcji 12	III.5	• cieniowanie, światłocien • jasność barwy, nasycenie barwy • twardy i miękki modelunek • przestrzeń • układ rzędowy • kompozycja, układ pasowy • układ kulisowy • perspektywa linearna • perspektywa żabia • perspektywa z lotu ptaka • perspektywa boczna • perspektywa ukośna • linia horyzontu (horyzont malarski) • perspektywa powietrzna • barwy chłodne • perspektywa malarska • barwy ciepłe, barwy chłodne • plany obrazu dodatkowo: • perspektywa aksonometryczna • skróty perspektywiczne	• 9.–10. <i>Perspektywa linearna</i> s. 36–41; 11. <i>Perspektywa powietrzna</i> s. 42–43; 12. <i>Perspektywa malarska i plany w obrazie</i> s. 44–46 • reprodukcje dzieł malarskich z wyraźnym widocznym modelunkiem światłocieniowym, w których przestrzeń przedstawiona jest za pomocą różnych rodzajów perspektywy z podręcznika i wybranych źródeł • zdjęcia rzeźb, płaskorzeźb, których formę, fakturę uwypukla padające światło • tekst sprawdzianu nr 2 <i>O świetle w dziele sztuki. O przestrzeni w obrazie</i>	• prezentacja i omówienie prac, utrwalenie powtarzanego materiału (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	• orientacyjne określanie i rozumienie różnych sposobów przedstawienia przestrzeni na płaszczyźnie w historii w dziełach sztuki • orientacyjne określanie zasad perspektywy linearnej i przedstawiania przestrzeni z różnych punktów widzenia w tej perspektywie oraz skrótów perspektywicznych przedmiotów przedstawianych w perspektywie linearnej • orientacyjne określanie zmian kolorystycznych przedmiotów w przestrzeni w perspektywie powietrznej • orientacyjne określanie znaczenia barw, temperatury barwy w perspektywie malarskiej • orientacyjne określanie cech perspektywy kulisowej i znaczenia planów obrazu • tworzenie kilku prostych kompozycji w podobnej do siebie tematyce obrazujących orientacyjne rozumienie znaczenia waloru, światłocienia i cieniowania oraz ogólnego przeglądu poznanych sposobów przedstawiania przestrzeni • ogólna znajomość waloru, światłocienia, cieniowania oraz różnych sposobów przedstawiania przestrzeni, napisanie sprawdzianu w zakresie podstawowym	• bardzo dobre rozumienie pojęcia waloru, światłocienia i cieniowania dla przedstawiania przestrzenności przedmiotów w dziełach sztuki na płaszczyźnie i we własnych pracach plastycznych, rozpoznawanie, stosowanie i porównywanie miękkiego i twardego modelunku światłocieniowego • bardzo dobre rozumienie i znajomość oraz porównywanie różnych sposobów przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie w historii w różnych dziełach sztuki • bardzo dobre określanie zasad perspektywy linearnej, znaczenia umiejscowienia linii horyzontu oraz punktu zbiegu linii i przedstawiania przestrzeni z różnych punktów widzenia oraz skrótów perspektywicznych przedmiotów przedstawianych w perspektywie linearnej • bardzo dobra znajomość zmian kolorystycznych przedmiotów w przestrzeni w perspektywie powietrznej • bardzo dobre określanie znaczenia barw, temperatury barw dla przedstawiania przestrzeni w perspektywie malarskiej • bardzo dobre określanie przedstawiania przestrzeni w perspektywie kulisowej i za pomocą planów obrazu • tworzenie przemyślanego cyklu kompozycji na podobne do siebie tematy jako prezentacji przedstawiania waloru, światłocienia i cieniowania oraz ciekawego

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
						przeglądu poznanych sposobów przedstawiania przestrzeni bardzo dobra znajomość waloru, światłocienia, cieniowania oraz różnych sposobów przedstawiania przestrzeni (rozwiązanie wszystkich zadań w sprawdzianie)
29. (20A)* Powtórzenie o poznanych epokach, rodzajach kompozycji stosowanych przez artystów w dawnych czasach oraz o misji i znaczeniu artysty, sposobie ukazywania świata. / Porównania, prezentacje na osobistej i klasowej osi czasu *możliwość realizacji po lekcji 20	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 II.6 III.4 III.5 III.6	- antyk, sztuka antyczna - sztuka średniowieczna - sztuka nowożytna - renesans, malarstwo, rzeźba, architektura renesansowa - harmonia, symetria, umiar, idealizacja, proporcje, równowaga, zasada złotego podziału, perspektywa linearna, kompozycja statyczna, kompozycja symetryczna - barok, rokoko, malarstwo, rzeźba architektura barokowa i rokokowa - dynamika, ruch, silne kontrasty światłocieniowe i barwne, ekspresja, bogactwo, przepych, teatralność - klasycyzm	- podręcznik: 13. <i>Podróż w czasie</i> s. 48–50; 14.–15. <i>Porządek i symetria</i> s. 52–61; 16.–17. <i>Dynamiczniej, proszę!</i> s. 62–76; 18.–19. <i>Artysta badaczem</i> s. 78–83; 20.–21. <i>Artysta iluzjonistą, czyli daj się oszukać!</i> s. 84–88 - reprodukcyjne dzieła o kompozycji o zróżnicowanej dynamice, materiał ilustracyjny związany z postawą artysty wobec otaczającego świata uwidocznioną w dziełach podręcznika i wybranych źródeł - tekst sprawdzianu nr 3 <i>Zainspiruj</i>	- rozmowa nauczająca - praca z tekstem - ćwiczenie plastyczne: szkice, albumy, proste prezentacje, uzupełnienia na osi czasu - sprawdzian - podsumowanie, prezentacja, omówienie i utrwalenie powtarzanego materiału (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	- dokonywanie orientacyjnego podziału na sztukę starożytną, średniowieczną i nowożytną - orientacyjne określanie cech i porównywanie wybranych dzieł różnych dziedzin sztuki renesansowej i barokowej, rokokowej, klasycystycznej, romantycznej i współczesnej pod względem tematyki, sposobu przedstawienia tematu, kompozycji, proporcji, statyki i dynamiki, sposobu stosowania perspektywy, światłocienia, ekspresji - orientacyjne określanie znaczenia artysty i jego sposobu pracy - tworzenie prostej prezentacji przedstawiającej np. na osi czasu zmieniające się w wybranych okresach w sztuce: tematykę, kompozycję i wybrane środki plastyczne - porównywanie w formie prostych prezentacji postawy artysty jako badacza i obserwatora oraz iluzjonisty - ogólna znajomość podziału okresów w sztuce, postaw artystów, niektórych cech dzieł renesansowych, barokowych, rokokowych, klasycystycznych,	- dokonywanie precyzyjnego podziału na sztukę starożytną, średniowieczną i nowożytną - dokładne określanie cech i trafne porównywanie wielu dzieł malarskich, rzeźbiarskich, architektonicznych sztuki renesansowej, barokowej, rokokowej, klasycystycznej, romantycznej i współczesnej pod względem tematyki, sposobu przedstawienia tematu, kompozycji, proporcji, statyki i dynamiki, sposobu stosowania perspektywy, światłocienia, ekspresji - określanie różnorodnego znaczenia roli artysty i jego postawy, misji, sposobu pracy wyrażających się formie tworzonej przez nich dzieł - tworzenie oryginalnej prezentacji przedstawiającej np. na osi czasu na ciekawych przykładach wybranej dziedziny sztuki zmieniające się w wybranych okresach w sztuce: formę, tematykę, kompozycję i istotne środki plastyczne - porównywanie w ciekawych prezentacjach postawy artysty jako badacza i obserwatora rzeczywistości oraz iluzjonisty

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		• romantyzm • sztuka współczesna • ideał piękna • artysta, rzemieślnik, badacz • twórczość, kreacja • natura, obserwacja, realizm, piękno, brzydota • wyobrażenia, iluzja, iluzjonizm, malarstwo iluzjonistyczne • dzieło sztuki, tematy dzieł sztuki, rodzaje dzieł sztuki współczesnej (portrety, martwe natury, wnętrza, sceny rodzajowe, sceny mitologiczne, religijne, batalistyczne, malarstwo abstrakcyjne, akcje plastyczne, instalacje) • muzea, bezpośredni i pośredni kontakt z dziełami sztuki	się przeszłością. Porządek czy żywioł. Kim jest artysta?		romantycznych współczesnych (rozwiązanie sprawdzianu w zakresie podstawowym)	• bardzo dobra znajomość podziału okresów w sztuce, różnych postaw twórczych artystów, istotnych cech dzieł barokowych, rokokowych, klasycystycznych, romantycznych i współczesnych (rozwiązanie wszystkich zadań ze sprawdzianu)
30. (26A)* Powtórzenie wiadomości o sztuce wokół nas – o potrzebie dekoracyjności w ornamentach,	I.1 I.2 I.3 I..5 II.1 II.6 II.7	• dekoracja, dekoracyjność • motyw zdobniczy, ornament, stylizacja, wić roślinna, rozeta, liść akantu, plectionka, rocaille,	• podręcznik: 22.–23. <i>Bogactwo ornamentu</i> s. 90–93; 24.–25. <i>Nie szata zdobi człowieka, ale... jak cię widzq, tak cię piszq</i>	• rozmowa nauczająca • praca z tekstem • prezentacja reprodukcji i materiału ilustracyjnego	• orientacyjne rozumienie znaczenia ornamentów dekoracyjnych w różnych okresach i wybranych dziedzinach sztuki • ogólna znajomość niektórych najbardziej znanych w historii ornamentów, orientacyjne określanie ich związku z okresem w sztuce, rodzajem sztuki	• dobre rozumienie znaczenie ornamentów dekoracyjnych w różnych okresach i wybranych dziedzinach sztuki • dobra znajomość najbardziej charakterystycznych ornamentów w historii, określanie ich związku z okresem w sztuce, rodzajem sztuki, kręgiem kulturowym

AUTOR: Beata Mikulik

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
modzie i ogrodach. / Nasze upodobania. Rozmowa –dlaczego lubimy ładnie wyglądać, otaczać się ładnymi przedmiotami, odpoczywać w otoczeniu natury? / „Mapa pamięci – na spacerze w ogrodzie” *możliwość realizacji po lekcji 26	III.4 III.5 III.6	motywy abstrakcyjne i geometryczne - malarskie, rzeźbiarskie ornamenty - kompozycja otwarta, kompozycja rytmiczna - moda, stroje ubiory - suknie, peruki i koafiury barokowe i rokokowe - karykatura - suknie, stroje w stylu empire - polski strój szlachecki (kontusz) - współczesna moda, projektanci, kreatorzy mody, stylizacje - architektura zieleni, architektura krajobrazu - park, ogród, założenie parkowo-ogrodowe - ogród barokowy, ogród francuski (kompozycja symetryczna, rytmiczna, zamknięta) - fontanna, oczko wodne - ogród angielski, ogród krajobrazowy (kompozycja otwarta i kompozycja dynamiczna)	s. 94–103; 26.–27. <i>Pamiętajcie o ogrodach</i> s. 104–110 - reprodukcje, materiał ilustracyjny dotyczący ornamentów, strojów, fryzur, ogrodów z podręcznika i wybranych źródeł - tekst sprawdzianu nr 4 <i>Sztuka na wyciągnięcie ręki</i>	- ćwiczenie plastyczne: szkice barwne i czarno-białe - sprawdzian - podsumowanie, omówienie, utrwalenie powtarzanego materiału (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	- orientacyjna znajomość formy ornamentów charakterystycznych dla wybranych okresów w sztuce - orientacyjne określanie znaczenia mody, formy strojów, fryzur w sztuce barokowej, rokokowej, klasycystycznej (empire) i współcześnie - orientacyjne określanie znaczenia ogrodów w sztuce, ogólna znajomość formy i kompozycji, czasu powstania ogrodów barokowych (francuskich), ogrodów angielskich, ogrodów zen i wybranych form ogrodów współczesnych - tworzenie prostych szkiców z motywami dekoracyjnymi, strojami na tle charakterystycznych fragmentów ogrodów jako forma uproszczonej mapy pamięci w celu utrwalenia wiadomości o wybranych dziełach użytkowych w najbliższym otoczeniu człowieka - ogólna znajomość ornamentów, strojów i fryzur barokowych, rokokowych, empire, współczesnych oraz ogrodów, ogrodów francuskich, angielskich zen, niektórych form ogrodów współczesnych (rozwiązanie sprawdzianu w zakresie podstawowym)	- dobra znajomość formy, opisywanie, wskazywanie ornamentów charakterystycznych dla wybranych okresów w sztuce - dobra znajomość znaczenia mody, formy strojów, fryzur w sztuce barokowej, rokokowej, klasycystycznej (empire) i współcześnie, określanie związków ze stylem panującym w sztuce - dokładne określanie znaczenia ogrodów w sztuce, dobra znajomość formy i kompozycji, czasu powstania ogrodów barokowych (francuskich), ogrodów angielskich, ogrodów zen i wybranych form ogrodów współczesnych, omawianie i porównywanie różnych form ogrodów - tworzenie ciekawych szkiców trafnie ilustrujących motywy dekoracyjne, stroje na tle charakterystycznych fragmentów ogrodów w różnych stylach jako forma ciekawej, szczegółowej mapy pamięci stworzonej w celu utrwalenia wiadomości o wybranych dziełach użytkowych w najbliższym otoczeniu człowieka - bardzo dobra znajomość ornamentów, strojów i fryzur barokowych, rokokowych, empire, współczesnych oraz ogrodów francuskich, angielskich, zen, niektórych form ogrodów współczesnych (rozwiązanie wszystkich zadań ze sprawdzianu)

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		• budowle ogrodowe, oranżeria, ruiny • ogród zen, ogród japoński (kompozycja statyczna, zasada równowagi w kompozycji) • sztuka użytkowa				